

فسخ قراردادهای پیمانکاری بر اساس شرایط عمومی پیمان

هوشنگ خوشکام^۱، روح اله افضلی گروه^۲

^۱ دانشجوی ارشد رشته حقوق، گرایش حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت

چکیده

اگر قانون هنگام تدوین با مبنای اصلی خود که همان عدالت است در تعارض باشد فقط صورت قانون را خواهد داشت و اشخاص به اجبار ملزم به اطاعت از آن خواهند بود و در وجدان خود تکلیفی از بابت رعایت و اجرای آن ندارند. کانت در تعریف خود از حقوق می‌گوید: "حقوق مجموع شرایطی است که در نتیجه آن اختیار هرکسی با اختیار دیگران جمع می‌شود." امروزه حقوقدانان معتقدند که اشخاص از نظر حقوقی در برابر هم مستقل و آزادند و قراردادهای بایستی به گونه‌ای تنظیم شوند که به اراده اشخاص و آزادی قراردادی خدشه وارد نشود تا تعادل در تنظیم یک قرارداد عادلانه به هم نخورد. آنچه تحت عنوان «قراردادهای پیمانکاری یا مقاطعه‌کاری» مطرح می‌گردد، پدیده‌هایی هستند که به مقدار زیادی معلول پیشرفت‌ها و توسعه اقتصادی و صنعتی جهان می‌باشند. پیچیدگی و تنوع پروژه‌های عظیم پیمانکاری که همگی معلول پیشرفت و توسعه خارق‌العاده علوم بشری است، این‌گونه قراردادهای را در وضعیت پیچیده‌ای قرار می‌دهد که شناخت آن‌ها را برای هر حقوقدانی مشکل می‌سازد. به طوری که برای پی بردن به ذات واقعی آن‌ها به کنکاشی دقیق و ذهنی نکته‌بین نیاز دارد. بدین منظور و از آنجایی که شناخت واقعی مبنا و ماهیت آثار حقوقی قراردادهای پیمانکاری به شناخت دقیق مفهوم و ماهیت این نوع قراردادهای بستگی تام دارد، لذا در این تحقیق به بررسی فسخ قراردادهای پیمانکاری بر اساس شرایط عمومی پیمان و آثار ناشی از آن پرداخته می‌شود. قراردادهای پیمانکاری عمومی از جمله قراردادهای خاص به شمار می‌روند که اصول و قواعد ثابتی بر آن‌ها حاکم است. این نوع قراردادهای عموماً تابع حقوق عمومی است و قواعد حاکم بر این نوع قراردادهای جنبه تکلیفی و آمره دارند. از این رو عدم رعایت تشریفات نظارتی و شکلی پیش‌بینی شده در قوانین عمومی از قبیل قانون محاسبات عمومی، آیین‌نامه معاملات دولتی، قانون برگزاری مناقصات و آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های دولتی، موجبات بطلان و در پاره‌ای از موارد، عدم نفوذ آن‌ها را فراهم می‌آورد. علی‌هذا از آنجاکه قراردادهای مزبور ارتباط مستقیمی با منافع عمومی و مصالح اقتصادی کشور دارند، جا دارد قوانین و مقررات جامع ویژه‌ای برای تشکیل آن‌ها تدوین شود. روش انجام این مقاله به صورت کتابخانه‌ای می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: قرارداد، فسخ، شرایط عمومی، شرایط خصوصی.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۷، صفحات ۲۰۳-۱۹۳